

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 **M** 8 9 10 11 12 13 14 15 **B** 17 18 19

Colour Chart #13

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

TAJNE!

TYMCZASOWA INSTRUKCJA ZWALCZANIA BRONI PANCERNEJ PRZEZ ODDZIAŁY PIECHOTY

(PROJEKT)

73 PULK PIECHOTY	
Wzrost <i>1.70</i> m. Waga <i>38</i> kg. Data <i>33</i>	Podpis
Zdany do w. <i>/</i>	Zast. <i>Decyduje</i>
L. dz. <i>594/41u.</i>	

WARSZAWA 1933

V

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

T a j n e !

L.ew. 272

TYMCZASOWA INSTRUKCJA
zwalczania broni pancernej przez
oddziały piechoty.

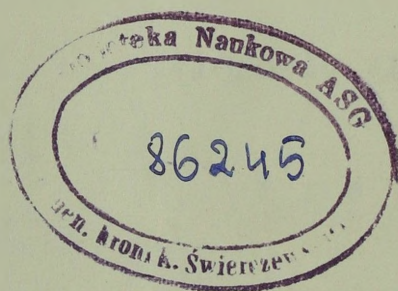
/P r o j e k t / .

XXIX.11

BIBLIOTEKA MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH	
Nr.	7293
Dział	R.S.B.

W a r s z a w a
1 9 3 3

RP

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
DEPARTAMENT PIECHOTY

L.dz. 1845 /tj/Studj.

Warszawa, dnia 15 lipca 1933r.

ROZKAZ WPROWADZAJACY.

Na podstawie zezwolenia Pana I. Wiceministra z dnia 3.VII.1933 roku - przedstawiam i przesyłam do użytku służbowego w szkoleniu kadry i oddziałów piechoty "Tymczasową instrukcję zwalczania broni pancerniej przez oddziały piechoty" /projekt 1933/.

Projekt ten oparty na zasadach Regulaminu Piechoty Cz.I: $\frac{P. 1.}{1933}$, ma na celu stworzenie wspólnej podstawy szkolenia i studjowania zagadnienia walki piechoty z bronią pancerną; czyni on zadość pilnej konieczności rozpoczę-

cia tego studjowania w oddziałach przed ostatecznem ujęciem sprawy przez dalsze części regulaminu piechoty.

Szef Departamentu Piechoty

Janicki
J A N I C K I płk.dypl.

R o z d z i e l n i k :

G.I.S.Z. przez Biuro Inspekcji . . .	15	egz.
Pan Generał I. Wiceminister	1	"
Pan Z-ca I. Wiceministra	1	"
Pan Generał II. Wiceminister	1	"
Pan Generał Dąb-Biernacki - Przewodni- czący Komisji Regulaminowej Piech.	3	"
Pan Generał Szef Sztabu Głównego . . .	1	"
Szef Oddziału I. " " " "	1	"
" " II. " " " "	1	"
" " III. " " " "	1	"
" Biura Og.-Org.	2	"
" Dep. Piechoty	4	"
" " Kawalerji	1	"
" " Artylerji	1	"
" " Aeronautyki	1	"
D-ca Broni Pancernej	1	"
Szef Saperów	1	"
" Łączności	1	"
D-ca Żandarmerji	1	"
Kier. Marynarki Wojennej	1	"
D-cy O.K. Nr. I. -X.	10	"
D-cy Dyw. Piech. 1-30.	30	"
D-cy p.p. a 5 egz.	450	"
D-cy Baonów Strzelców 1-3	3	"
D-ca Baonu Morskiego	1	"
D-ca K.O.P.	45	"
Komendant Centr. Wyzsz. Studjów	3	"
Komendant Wyzsz. Szk. Woj.	3	"
Centrum Wyszczolenia Piechoty	3	"
Centrum Wyszczolenia Kawalerji	1	"

Centrum Wyszkozenia Artylerji	1	egz.
Centrum Wyszkozenia Saperów	1	"
Centr. Wyszcz. Broni Panc.	1	"
Centr. Wyszcz. Łączności	1	"
Centr. Wyszcz. Ofic. Lotn.	1	"
Centr. Wyszcz. Zandarmerji	1	"
Centr. Wyszcz. Sanit.	1	"
Kmda Straży Granicznej	5	"
Szkoła Pchor. Piechoty	5	"
Szkoła Pchor. Rez. Piechoty	3	"
Szkoła Pchor. dla Podofic.	3	"
Kmdt Korpusu Kadetów Nr. 1, 2 i 3	3	"
Szkoła Pchor. Kawalerji	1	"
Szkoła Pchor. Artylerji	1	"
Szkoła Pchor. Inżynierji	1	"
Szkoła Podof. Piech. dla Mał. Nr. 1, 2, 3	3	"
Z a p a s	30	"

S P I S R Z E C Z Y .
=====

I.

<u>Obrona przeciwpancerna oddziałów piechoty.</u>	
	<u>Str.</u>
1. Uwagi ogólne	1
2. Teren w obronie przeciwpancernej . .	4
3. Obrona bierna	5
4. Obrona czynna	8
5. Rola artylerji w zwalczaniu broni pancernej	8
6. Środki ogniowe piechoty w zwalczaniu broni pancerniej	10
7. Rola saperów i pionierów	13
8. Rola lotnictwa	13
9. Rola własnej broni pancerniej w zwal- czaniu broni pancerniej nieprzyja- ciela	15
10. Zwalczanie pociągów pancernych . . .	16

II.

Organizacja obrony przeciwpancernej
w działaniach bojowych.

	<u>Str.</u>
11. Pogotowie przeciwpancerne	17
12. Rozpoznanie i ubezpieczenie przez wiadomości	19
13. Ubezpieczenie bezpośrednie	19
14. Obserwacja i służba alarmowa	20
15. Obrona przeciwpancerna w marszu	21
16. Obrona przeciwpancerna na postoju	23
17. Obrona przeciwpancerna w natarciu	24
18. Zwalczanie broni pancernej w obro- nie stałej	26
19. Zwalczanie broni pancernej w obro- nie ruchowej	33
20. Obrona przeciwpancerna w pościgu	35
21. Obrona przeciwpancerna w odwrocie	36

III.

Wskazówki dotyczące wyszkolenia oddziałów
piechoty.

A. Wyszkolenie kadry zawodowej.

Str.

22.	Zakres wyszkolenia	37
23.	Przygotowanie teoretyczne	37
24.	Ćwiczenia na mapie	39
25.	Ćwiczenia w terenie	42

B. Wyszkolenie kontyngensu.

26.	Ogólne zasady wyszkolenia	44
-----	-------------------------------------	----

Wskazywanie miejscowości w tabelach

1. Wskazywanie miejscowości w tabelach

- 22. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 23. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 24. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 25. Wskazywanie miejscowości w tabelach

- 26. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 27. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 28. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 29. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 30. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 31. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 32. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 33. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 34. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 35. Wskazywanie miejscowości w tabelach
- 36. Wskazywanie miejscowości w tabelach

I.

Obrona przeciwpancerna oddziałów piechoty.

1. Uwagi ogólne.

Piechota musi się liczyć w każdym działaniu bojowym z użyciem broni pancernej przez przeciwnika i musi być gotową do jej odparcia.

Świadomość, że działanie czołgów leży w dużym stopniu w dziedzinie moralnej, że materialne skutki ich ognia są dla piechoty rozsypanej w terenie nieznaczne, oraz pewność skutków własnego celnego ognia, pozwoli piechocie opanować nerwy, zachować spokój i przeprowadzić krótką, a gwałtowną walkę.

Piechota broni się przed bronią pancerną przez:

- odpowiednie rozpoznanie i ubezpieczenie,

- wykorzystanie naturalnych i sztucznych przeszkód terenowych,
- rozczłonkowanie,
- ogień.

Broń pancerna posiada szereg cech ujemnych, których znajomość i zręczne wykorzystanie umożliwi piechocie skuteczne jej zwalczanie.

Do cech ujemnych broni pancernej należą:

- wrażliwość pancerza na pociski artylerji i działek piechoty,
- trudność, a czasem niemożliwość pokonywania pewnych przeszkód,
- ograniczone pole obserwacji,
- trudność obserwacji w czasie ruchu, zwłaszcza na odległość ponad 300 m,
- mała celność ognia w czasie ruchu,
- duży i wyraźny cel na polu walki,
- duże nerwowe i fizyczne zmęczenie załogi tak w marszu, jak i w walce,

- niemożliwość utrzymania terenu bez pomocy piechoty,
- walka w nocy i we mgle bardzo utrudniona, prawie, że niemożliwa,
- czołgi są "głuche", gdyż praca silnika i szturkot gąsienic uniemożliwiają słuchowe wyczucie położenia i odgłosów walki.

Piechota musi przede wszystkim mieć świadomość tego, że największa siła broni pancernej leży w jej działaniu moralnem.

Dobrze wyszkolona i silna moralnie piechota, nawet zaskoczona przez broń pancerną nieprzyjaciela, musi użyć wszystkich środków obrony, aby nie dać się odwieść od wykonania zadania.

Piechota wykorzystuje w każdym wypadku naturalne przeszkody terenowe, co pozwala jej na zaoszczędzenie sił i środków, celem użycia ich w obszarach dogodnych dla działania broni pancernej.

Bezczynność i brak inicjatywy wobec broni pancernej są niedopuszczalne.

Jeśliby nawet broń pancerna przeszła pierwsze rzuty piechoty, położenie nie jest beznadziejne - wozy pancerne zostaną powstrzymane, lub zwalczone wewnątrz własnego ugrupowania; zadaniem czołowych oddziałów będzie wtedy zatrzymanie posuwającej się za czołgami piechoty nieprzyjaciela.

Uleganie popłochowi i uciekanie przed bronią pancerną doprowadza do klęski - uciekający zostaną dopadnięci i zniszczeni. Natomiast oddziały rozsypane i ukryte w terenie przedstawiają cele trudne do zniszczenia i mogą spokojnie zwalczać broń pancerną oraz posuwającą się za nią piechotę.

2. Teren w obronie przeciwpancernej.

Teren jest bardzo ważnym czynnikiem przy organizowaniu obrony przeciwpancernej.

Teren otwarty lub częściowo tylko pokryty umożliwia użycie broni pancernej; zmusza więc tak dowódców, jak i oddziały do zachowania szczególnej uwagi i stałego przestrzegania pogotowia przeciwpancernego. Teren zaś zalesiony, poprzecinany rzekami, bagnami, zabudowany, pocięty wąwozami, o stokach ponad 45° nachylenia, oraz teren górzysty uniemożliwia użycie broni pancernej lub czyni je mało skutecznym.

3. Obrona bierna.

Wykorzystanie terenu i jego właściwości stanowi podstawę obrony biernej oddziału. Do przeszkód, które uniemożliwiają użycie broni pancernej należą:

- lasy starsze i gęsty drzewostan,
- bagna i mokradła o głębokości ponad 1 m,
- rzeki głębokości ponad 1 m lub o grzęskiem
dnia^{x/},

x/ mogą je przekraczać tylko czołgi pływające
/amfibije/

- rzeki i rowy o brzegach stromych lub zabagnionych,
- jeziora i stawy^{x/},
- jary, wąwozy i stoki o nachyleniu ponad 45° ,
- strome ściany i urwiska,
- zaspy śnieżne ponad 1 m.

Utrudniają użycie broni pancernej:

- lasy młodsze i zarośla,
- większe miejscowości i osiedla gęsto rozrzucone w terenie,
- silniejsze stoki i nasypy kolejowe,
- poręby leśne,
- teren kamienisty,
- teren poryty pociskami ciężkiej artylerji.

.Przeszkody te, muszą być rozpoznane i wykorzystane przez piechotę.

x/ mogą je przekraczać tylko czołgi
pływające /amfibje/.

Jeśli czas na to zezwala, stosować można następujące przeszkody sztuczne :

- rowy ponad 1,20 m szerokości /zależnie od rodzaju spodziewanej broni pancernej przeciwnika/,
- skopanie progów o wysokości ponad 60 cm na stokach /zależnie od rodzaju spodziewanej broni pancernej przeciwnika/,
- zasieki i barykady,
- zapory przeciwczołgowe,
- zwoje sprężystego drutu,
- pola minowe,
- zalewy,
- niszczenia terenowe.

Wszystkie przeszkody sztuczne, mające na celu zatrzymanie broni pancernej, będą tylko wtedy skuteczne, gdy piechota będzie ich broniła ogniem; niebronione, mogą być przez załogę lub towarzyszącą piechotę usunięte albo unieszkodliwione.

4. Obrona czynna.

Obrona czynna polega na celowym wykorzystaniu środków ogniowych własnych oraz innych broni, współdziałających z piechotą.

W organizowaniu obrony czynnej mogą wziąć udział:

- artylerja,
- piechota przez użycie swych środków ogniowych /dział, działek, karabinów i granatów ręcznych/,
- saperzy,
- lotnictwo użyte do bombardowania,
- własna broń pancerna.

5. Rola artylerji w zwalczaniu broni pancernej.

Artylerji mogą przypaść zadania:

- zwalczania dalekiego,
- zwalczania bliskiego.

Zwalczanie dalekie polega na wykonywaniu ogni na broń pancerną rozpoznaną, nie będącą

w walce :

- na miejsca skupień, jak np. miejsca wyładowania, postoje, miejsca wyczekiwania i t.p.,
- kolumny w marszu,
- na podstawy wyjściowe do natarcia,
- na miejsca zbiórek.

Zwalczanie bliskie polega na wykonywaniu ognia na broń pancerną czynną na polu walki.

Ognie mogą być :

- pośrednie /zgóry przygotowane lub doraźne/,
- nawprost.

Ognie nawprost z dział pojedynczych na odległości do 1500 m są najbardziej skutecznym środkiem zwalczania broni pancernej.

Zwalczanie ogniem nawprost wykonywają:

- działa przeciwczołgowe /plutony artylerji piechoty lub wydzielone armaty lekkie artylerji dywizyjnej/,

- artylerja dywizyjna i artylerja piechoty w razie zagrożenia jej stanowisk lub kolumny przez broń pancerną.

Najskuteczniejszym jest ogień czołowy, gdy czołgi posuwają się wprost na działo; wtedy wstrzelanie się w kierunku jest szybkie i proste.

Ogień skośny stosuje się wtedy, gdy czołgi posuwają się w kierunku skośnym lub poprzecznym do kierunku działła.

Prowadzenie ognia jest wtedy trudne, ze względu na konieczność stosowania ciągle poprawek, uwzględniających ruchliwość i zwrotność sprzętu.

5. Środki ogniowe piechoty w zwalczaniu broni pancernej.

Działła artylerji piechoty. Używa się ich do ognia nawprost na odległościach do 1500 m, według zasad instrukcji zwalczania broni pancernej przez artylerję.

Działka piechoty można wysuwać więcej do przodu, biorąc pod uwagę ich większą ruchliwość i mały zarys. /Użycie według osobnej instrukcji/.

Karabiny maszynowe ciężkie - dzięki swej skupionej wiązce strzałów i dokładnym środkom optycznym, mogą być użyte do ostrzeliwania szczelin, celem utrudnienia obserwacji z czołgów oraz rażenia obsłóg przez odpryski pocisków, wciskające się przez szczeliny i otwory obserwacyjne. Nadaje się najlepiej do tego celu pocisk zwyczajny /"Sc"/. Poniżej 300 m do zwalczania czołgów rozpoznawczych należy używać pocisków przeciwpancernych /"P"/.

Karabinów maszynowych lekkich i ręcznych używa się jak ciężkich karabinów maszynowych.

Karabiny ręczne powtarzalne, zwłaszcza w rękach strzelców wyborowych są bardzo skutecznym środkiem walki już na odległościach poniżej 600 m /ogień do szczelin/ a zwłaszcza od

300 m przy użyciu naboju "P".

Granaty ręczne przeciwczołgowe tudzież wiązki granatów mogą być używane na bezpośrednią odległość. Należy je rzucać tak, aby wybuchły na płytach czołga.

Miotacze płomieni /w razie przydzielenia do oddziałów piechoty/. Strumień ognia skierowuje się do szczelin obserwacyjnych i otworów strzelniczych, w postaci krótkich kolejnych wydmuchów na odległość skutecznego zasięgu.

X

X

X

Przy zwalczaniu broni pancernej przez oddziały piechoty bardzo ważne jest staranne ukrycie się w terenie, zamaskowanie stanowisk strzelców i broni zbiorowej i niezdradzanie się do ostatniej chwili.

7. Rola saperów i pionierów.

Saperów i pionierów używa się przede-
wszystkiem do budowy przeszkód sztucznych i do-
konywania niszczeń.

8. Rola lotnictwa.

Współpraca lotnictwa w obronie przeciw-
pancernej polega na: rozpoznaniu i dozorowaniu
oraz na zwalczaniu broni pancernej.

Rozpoznanie i dozorowanie jednostek broni
pancernej polega na ubezpieczeniu dowódcy i
wojsk przed nieoczekiwanem wystąpieniem więk-
szych jednostek broni pancernej.

Rozpoznanie i dozorowanie broni pancernej
uskutecznia lotnictwo wyższych dowództw.

Samoloty piechoty i artylerji, pracujące
na korzyść swych dowódców /oddziałów/, mają
obowiązek natychmiastowego meldowania o zauwa-
żonych jednostkach pancernych i zmotoryzowa-
nych nieprzyjaciela.

Do zaalarmowania wojsk używają przewidzianego w planie łączności sygnału ostrzegawczego: "bronń pancerna".

Do zwalczania broni pancernej lotnictwo używa bomb zwykłych, gazowych i zapalających.

Wozy pancerne zwalczą się z małej wysokości /loty niskie/, pociskami karabinów maszynowych i małymi bombami, celem przebicia słabego opancerzenia górnego.

Jednostki pancerno-motorowe będące w marszu, zwalczą lotnictwo przez napady na rzuty czołowe, dążąc do ich zatrzymania, zwłaszcza przy przekraczaniu ciałnin. W natarciu celem ataków powietrznych powinny być większe skupienia wozów.

Lotnictwo, które ma być użyte do zwalczania broni pancernej, należy zawczasu o tem powiadomić.

9. Rola własnej broni pancernej w zwalczaniu broni pancernej nieprzyjaciela.

Własna broń pancerna /szybkobieżne czołgi lekkie uzbrojone w działka/ może być użyta do przeciwuderzeń na zagrażającą własnym oddziałom broń pancerną nieprzyjaciela.

W marszu posuwają się przeznaczone do tego jednostki między strażą przednią a siłami głównymi lub w składzie sił głównych.

Rozpoczynają walkę na rozkaz dowódcy, któremu podlegają - w wypadkach nagłych samorzutnie.

W obronie ruchowej pozostają w rozporządzeniu dowódcy, gotowe do użycia w razie wystąpienia czołgów nieprzyjaciela.

Na pojawiające się czołgi przeciwnika kierują ogień, starając się dopaść je ze skrzydła.

Powyższe sposoby zwalczania broni pancernej mogą stosować najskuteczniej działka przeciwpancerne na podwoziach terenowych.

Do zwalczania broni pancernej mogą być wykorzystane również pociągi pancerne jako ruchome baterje, działające szczególnie skutecznie w ciążninach, leżących w pobliżu toru kolejowego.

10. Zwalczanie pociągów pancernych.

Do zwalczania pociągów pancernych używa się:

- artylerji /zniszczenie toru, uszkodzenie parowozu/,
- lotnictwa /bombardowanie/,
- saperów i pionierów /wysadzanie toru, mostów/.

W braku innych broni, piechota zaskoczona rozsypuje się w terenie, używa artylerji piechoty /ogień nawprost/ oraz wysyła patrole minerskie z zadaniem zniszczenia toru i odcięcia pociągom pancernym drogi odwrotu.

II.

Organizacja obrony przeciwpancernej w działaniach bojowych.

11. Pogotowie przeciwpancerne.

Nowoczesna szybkobieżna broń pancerna zmusza wojsko do organizowania samoobrony tak w marszu, na postoju, jak i w walce.

Możliwość podjęcia czynnej obrony zapewniają oddziałom ich własne środki ogniowe, zdolne do zwalczania broni pancernej, bądź też przydzielane przez przełożone dowództwa na okres wykonywania poszczególnych zadań.

Pogotowie przeciwpancerne, które musi być osiągnięte przez wszystkie oddziały, polega na :

1/znajomości broni pancernej przeciwnika, jej organizacji i uzbrojenia, promienia jej dzia-

łania oraz grubości i jakości zastosowanego pancerza,

2/ sprawnej organizacji rozpoznania i służby alarmowej,

3/ znajomości własnych środków czynnej obrony przeciwpancernej, ich wydajności ogniowej i skuteczności na różnych odległościach, oraz umiejętnem ich ugrupowaniu i użyciu,

4/ należytej ocenie i wyzyskaniu terenu z punktu widzenia możliwości działania w nim broni pancerniej.

Przestrzeganie pogotowia przeciwpancernego przez oddziały piechoty uniemożliwi zaskoczenie ich przez broń pancerną, da natomiast czas i możność na przygotowanie się do jej odparcia.

12. Rozpoznanie i ubezpieczenie przez wiadomości.

W braku lotnictwa, własnej broni pancernej lub kawalerji, rozpoznających na korzyść piechoty, rozpoznaje ona i ubezpiecza się samodzielnie, wysyłając na dalsze odległości oddziały rozpoznawcze lub patrole, które prócz zwykłych zadań ubezpieczają własne oddziały przed zaskoczeniem przez broń pancerną.

Oddziały rozpoznawcze wysyła się na zagrożone kierunki i wyposaża w rakiety świetlne lub inne środki sygnałowe, celem zaalarmowania oddziałów w wypadku ukazania się broni pancernej przeciwnika.

13. Ubezpieczenie bezpośrednie.

Prócz wysłania rozpoznania, każdy oddział organizuje ubezpieczenie bezpośrednie. Wykonują je oddziały ubezpieczające i patrole, wysyłane w kierunkach, z których może wystąpić

broń pancerna, na odległość, umożliwiającą oddziałom piechoty rozsypanie się w terenie i przygotowanie się do odparcia broni pancernej.

Te oddziały ubezpieczające muszą być również wyposażone w środki sygnałowe świetlne.

Odległość ta wyniesie około 2-3 km. Szybkość poruszania się broni pancernej w zwykłym terenie, przy prowadzeniu przez nią rozpoznania, wynosi średnio 12-15 km na godzinę, co pozwala jej zrobić około 1 km w 4 minutach.

Wysyłając zatem ubezpieczenia na 2-3 km przed czoło i na boki kolumny, zapewnia się jej 8-12 minut na rozcłonkowanie oddziałów w terenie, zajęcie stanowisk przez ciężką broń piechoty oraz usunięcie koni i biedek w zakryte miejsca.

14. Obserwacja i służba alarmowa.

Niezależnie od tego w każdym oddziale piechoty musi być zorganizowana obserwacja i

służba alarmowa.

Służbę tę pełnią organa służby alarmowej przeciwlotniczej, obserwatorzy jednostek lub osobni wypatrywacze, rozmieszczeni na czole, skrzydłach, ogonie a także wewnątrz ugrupowania własnego.

Zadaniem tych obserwatorów jest wypatrywanie nieprzyjacielskiej broni pancernej i sygnałów wysłanych patroli i ubezpieczeń, oraz natychmiastowe alarmowanie oddziału.

15. Obrona przeciwpancerna w marszu.

Jeśli zadanie na to zezwala, wybiera się oś marszu przez teren pokryty, utrudniający wystąpienie broni pancernej. W terenie otwartym należy stosować rozpoznanie przez własne zwiady i obserwację terenu, posuwanie się o ile możliwości skokami od jednej przeszkody terenowej do następnej, oraz takie ugrupowanie,

które umożliwia łatwe rozczłonkowanie i użycie broni maszynowej i artylerji, odpowiednio rozmieszczonych w kolumnie.

W terenie pofałdowanym lub częściowo pokrytym, wysyła się prócz ubezpieczeń marszowych szereg patroli ubezpieczających na odległość 2-3 km, ze środkami do sygnalizowania o zbliżaniu się broni pancernej.

W razie zaskoczenia przez broń pancerną, piechota rozczłonkowuje się w terenie, aby nie dawać celów, zwartych i wrażliwych na ogień, wykorzystuje istniejące zarośla, zabudowania lub choćby tylko nierówności terenu, ustawia swą broń, przygotowuje granaty ręczne, następnie kieruje ogień na pojawiające się czołgi i samochody pancerne, używając pocisków zwykłych i przeciwpancernych.

Ogień na najbliższe odległości, prowadzony przez piechotę dobrze ukrytą w terenie, jest

dla wszystkich, lekko opancerzonych czołgów i samochodów pancernych o wiele groźniejszy, niż niecelny ogień z czołga do piechoty.

W razie przewagi broni pancernej i nie-
możności wykonania marszu za dnia, odbywa się
marsze w ciągu nocy, w czasie której broń pan-
cerna działać nie może.

16. Obrona przeciwpancerna na postoju.

Oddziały pozostające w pewnym skupieniu
są szczególnie narażone w razie zaskoczenia
przez broń pancerną; dlatego wybór miejsca na
postój ma ważne znaczenie.

Oddziały piechoty powinny wybierać na
postoje przede wszystkim lasy i miejscowości
położone za rzekami, bagnami, większymi nasy-
pami lub wykopami terenowymi i stosować prze-
dewszystkiem obronę bierną. Przejęcia, drogi
i dogodne podejścia do rejonu postoju muszą być

zamknięte przeszkodami sztucznymi i dozorowane ogniem. Na kierunkach, na których oczekiwać można broni pancernej przeciwnika, ustawia się działa.

Prócz zwykłego ubezpieczenia postoju wysyła się w kierunkach prawdopodobnego wystąpienia broni pancernej patrole zwiadowcze dla sygnalizowania nadjeżdżających wozów pancernych, organizuje się obserwację tych kierunków, ustala sygnały alarmowe oraz określa zadania jednostek w razie alarmu, uwzględniając przedewszystkiem własne środki ogniowe i ustawienie ich na przygotowanych stanowiskach.

17. Obrona przeciwpancerna w natarciu.

Do walki wchodzi się zasadniczo po uprzednim rozpoznaniu przeciwnika. Pamiętać jednak należy, że przeciwnik może trzymać w ukryciu swą broń pancerną, celem użycia jej do przeciw-

uderzeń i przeciwnatarć. Stąd też szczególną uwagę należy zwrócić na organizację i pracę organów obserwacyjnych.

Bardzo ważnym jest wybór pasa natarcia oraz osłona skrzydeł ogniem artylerji dział /działek/ piechoty lub oparcie ich o istniejące przeszkody terenowe.

W przeprowadzaniu natarcia część sprzętu ciężkiego musi być przydzielona do czołowego rzutu, część zaś musi pozostawać na stanowiskach w celu ubezpieczenia skrzydeł i tyłów ugrupowania. Przesuwane odwody muszą starannie wykorzystywać teren i być w każdej chwili gotowe do odparcia broni pancernej.

W razie ukazania się broni pancernej zwalcza się ją ogniem artylerji, dział piechoty oraz na bliższej odległości, ogniem karabinów maszynowych i broni ręcznej.

18. Zwalczanie broni pancernej w obronie stałej.

W organizowaniu obrony stałej bardzo ważnym jest wybór pasa terenu, przeznaczonego do obrony. Najdogodniejszym do obrony jest teren, który:

- utrudnia przeciwnikowi użycie większej ilości artylerji i czołgów,
- nie posiada zakryć na przedpolu, umożliwiających ukryte doprowadzenie czołgów,
- posiada znaczną ilość przeszkód naturalnych przed przednim skrajem pozycji obronnej i w jej głębi,
- posiada w głębi ugrupowania rejony niedostępne dla czołgów, a dogodne do umieszczenia odrodów,
- posiada rejony, nadające się do organizacji punktów oporu, wyposażonych w działa /działka/ przeciwczołgowe.

Jeśli teren jest mniej dogodny, a na przedpolu niema naturalnych przeszkód, wtedy muszą być celowo wykorzystane istniejące pokrycia terenowe do utworzenia w nich punktów oporu, wyposażonych w działa /działka/ piechoty, przeznaczone do ognia nawprost. Przestrzenie leżące poza zasięgiem dział przeciwczołgowych muszą być ostrzelane ogniem artylerji z głębi ugrupowania, a dostęp do nich utrudniony przez przeszkody sztuczne.

Wszystkie przeszkody przeciwczołgowe muszą być dozorowane i broniene ogniem piechoty, aby przeciwnik po rozpoznaniu nie zniszczył ich przez własne oddziały techniczne w czasie natarcia.

Do zorganizowania punktów oporu nadają się:

- małe laski,
- miejscowości,

- wykopy i nasypy kolejowe,
- trwałe zabudowania,
- mury i trwałe ogrodzenia,
- miejsca pokryte krzewami.

Ważną jest również organizacja sprawnie działającej obserwacji, która powinna zawczasu zauważyć przygotowania przeciwnika do natarcia z czołgami, oraz sprawnie działająca łączność.

W planie obrony, opracowanym na szczeblu dywizji, musi być ujęta również obrona przeciwpancerna. W planie tym należy uwzględnić:

- jakie oddziały, jakimi środkami i w jakich rejonach przeprowadzają obronę,
- ich zadania i podział na odcinki,
- współpracę innych broni,
- organizację obserwacji i służby alarmowej,
- organizację łączności.

Plan taki stanowi podstawę szczegółowej organizacji obrony przeciwpancernej na szczeblu pułku i bataljonu, w ramach otrzymanego zadania.

Piechota rozczłonkowuje się w obronie w ten sposób, aby rejony zajęte przez kompanie i bataljony, były bronione przez przeszkody naturalne i sztuczne, przestrzenie zaś i pasy wolne od przeszkód - ogniem artylerji i działaniem własnej broni pancernej.

Artylerja dąży do zajęcia stanowisk w miarę możliwości ubezpieczonych przeszkodami naturalnymi lub sztucznymi.

Działa artylerji pułkowej i działka piechoty ustawia się tak, aby mogły prowadzić ogień nawprost i zabezpieczać skrzydła własnego ugrupowania. Powinny one strzelać ze stanowisk ponad odległość skutecznej obserwacji z czołga, tj. na odległość ponad 300 m.

Jeśli czas pozwala, przeprowadza się techniczne przygotowanie terenu i budowę przeszkód sztucznych, które w każdej organizowanej obronie muszą być stale ulepszane i uzupełniane.

Oddziały piechoty powinny być zabezpieczone ugrupowaniem przeszkód nie tylko od frontu, ale i od skrzydeł.

Przeszkody sztuczne powinny uzupełniać istniejące przeszkody naturalne; muszą one być ostrzelane ogniem artylerji, a przynajmniej ogniem ciężkich karabinów maszynowych.

Najskuteczniej przeprowadza się obronę przeciwpancerną, kiedy sieć naturalnych i sztucznych przeszkód, uzupełniona punktami oporu i rejonami czynnej obrony przeciwpancernej jest tego rodzaju, że :

- uniemożliwia włamanie się czołgów w głąb organizowanej obrony,
- zmusza je do ruchu w wąskim ugrupowaniu,

- oddziela piechotę nieprzyjaciela od czołgów ogniem bocznym ciężkich karabinów maszynowych i karabinków z rejonów, których zdobycie przez czołgi jest niemożliwe lub utrudnione.

Głównem zadaniem piechoty jest oddzielenie piechoty nieprzyjaciela od czołgów i zwalczanie broni pancernej na bliską odległość.

Zwalczanie czołgów na dalszych odległościach prowadzi artylerja dywizyjna i lotnictwo.

Ważną rzeczą jest przygotowanie schronów i okopów, wytrzymujących ciężar czołga, któreby umożliwiły ukrycie się w nich piechoty w chwili przechodzenia czołgów przez własne stanowiska.

Miejscowe odwody piechoty przepuszczają czołgi i uderzają niespodziewanie na skrzydła

towarzyszącej czołgom piechoty. Zwalczanie czołgów podejmuje wtedy, gdy zostały przez nie zauważone i zaatakowane.

W obronie należy pamiętać, że opuszczanie zajmowanych stanowisk jest niebezpieczniejsze od wytrwania gdyż wtedy piechur jest jeszcze bardziej narażony na zniszczenie ogniem czołgów, artylerji i piechoty.

Uporczywa obrona stanowisk i zatrzymanie piechoty nieprzyjaciela dozwoli zwalczyć włączające się czołgi nawet w głębi ugrupowania.

Poza tam czołgi same, bez piechoty, nie mogą utrzymać terenu, a zwalczane przez artylerję oraz inne bronie /broń pancerna, lotnictwo/ poniosą znaczne straty i będą musiały starać się ujsć z pola walki.

19. Zwalczanie broni pancernej w obronie ruchowej.

W obronie ruchowej bardzo wielką rolę spełnia należyte wykorzystanie przeszkód terenowych. Oddziały piechoty wraz z przydzieloną artylerją organizują odcinki obrony stałej, zabezpieczone przed natarciem broni pancernej przeszkodami, z pozostawieniem odcinków słabo obsadzonych lub jedynie dozorowanych słabymi siłami. Jednocześnie prowadzą bardzo staranne i głębokie rozpoznanie.

Na kierunkach dogodnych do użycia broni pancernej, mogą być dokonane zniszczenia terenowe oraz utworzone odpowiednie przeszkody, dozorowane słabymi oddziałami lub ostrzelane ogniem artylerji.

Na odcinkach obrony stałej zwalcza się broń pancerną według zasad określonych w § 18.

Na odcinkach słabo obsadzonych stosuje się obronę przeciwpancerną bierną, czynną zaś tylko na najważniejszych kierunkach lub punktach.

W działaniach opóźniających stosuje się zniszczenia terenowe /z frontu i skrzydeł/, dalekie ognie artylerji na trudnych do ominięcia przejściach lub na skupienia czołgów.

Ukazującą się broń pancerną zwalcza się ogniem artylerji oraz ogniem piechoty na bliższych odległościach; do przeciwnatarć używa się własnych oddziałów pancernych. Do powstrzymania włamującej się broni pancernej używa się dyspozycyjnej broni przeciwczołgowej /działa, działka/, oraz saperów /pionierów/ na samochodach /wozach/, celem dokonania zniszczeń lub zakładania doraźnych przeszkód terenowych na kierunkach zagrożonych.

Oddziały piechoty wykonywują przeciwnatarcia jedynie na piechotę przeciwnika, wykorzystując umiejętnie do przesunięć istniejące pokrycia terenowe, bądź dokonywując ich za niedostępnymi dla broni pancernej przeszkodami.

Wobec miejscowych powodzeń przeciwnika w pasie objętym obroną, nocne przeciwnatarcia, przeprowadzone z zachowaniem zaskoczenia, mogą okazać się bardzo skuteczne.

20. Obrona przeciwpancerna w pościgu.

Jeśli przeciwnik użył oddziałów broni pancernej do przesłonięcia odwrotu, oddziały pościgowe wybierają pokryte wycinki terenu oraz starają się wyprzedzić broń pancerną i odciąć jej odwrót przez barykady na drogach i przejściach, zniszczenia mostów, grobli i t.p.

Nacierające czołgi zwalczą się ogniem dział artylerji piechoty, działek piechoty, ka-

rabinów maszynowych i ogniem karabinów na bliskich odległościach.

21. Obrona przeciwpancerna w odwrocie.

W odwrocie stosuje się zamknięcie ciasnin, przeszkody i niszczenia terenowe; w braku czasu należy odbywać ruch w terenie pokrytym, wykorzystywać noc, mgłę oraz sztuczne zadymienie terenu.

Teren otwarty przechodzi się w szykach luźnych, w szybkim tempie, aby nie dawać broni pancernej dogodnych celów do natarcia.

Czołgi dopadające piechotę zwalcza się ogniem z bliskiej odległości.

III.

Wskazówki dotyczące wyszkolenia oddziałów piechoty.

A. Wyszukolenie kadry zawodowej.

22. Zakres wyszkolenia.

W zakres wyszkolenia kadry zawodowej
wchodzą:

- 1/ przygotowanie teoretyczne,
- 2/ ćwiczenia na mapie,
- 3/ ćwiczenia w terenie.

23. Przygotowanie teoretyczne.

Celem przygotowania teoretycznego prowadzonego zapomocą wykładów, odczytów i pracy indywidualnej, jest zaznajomienie kadry zawodowej z :

- 1/ zasadniczymi typami broni pancernej sąsiadów, a zwłaszcza z ich szybkością, rozmiarami, zdolnością pokonywania przeszkód, grubością pancerza, możliwością dokonywania obserwacji i prowadzenia ognia;
- 2/ zasadami użycia tych broni w różnych rodzajach walki, zwłaszcza w działaniach ruchomych i natarciu na stanowiska umocnione;
- 3/ sposobami walki broni pancernych /według regulaminów sąsiadów/;
- 4/ środkami czynnej i biernej obrony przeciwpancernej, ich wydajnością lub skutecznością wobec poszczególnych typów broni pancernej;
- 5/ zasadami organizowania ubezpieczenia przeciwpancernego i służby obserwacyjno-alarmowej;
- 6/ sposobami organizacji obrony przeciwpancernej w działaniach bojowych.

24. Ćwiczenia na mapie.

Ćwiczenia na mapie mają na celu sprawdzenie poziomu przygotowania teoretycznego dowódców i przygotowanie ich do pracy w terenie.

Ćwiczenia te powinny dążyć do :

- a/ wyszkolenia dowódców w zasadach organizacji obrony przeciwpancernej na podstawie rzeczywistych założeń taktycznych,
- b/ wyrobienia u oficerów - wykonawców umiejętności przewidywania, zdolności do trafnych, szybkich i samodzielnych decyzji, oraz wydawania właściwych i poprawnych rozkazów.

W ćwiczeniach tych można omawiać następujące zagadnienia.

1/ Ocena terenu pod względem :

- a/ możliwości użycia broni pancernych przez nieprzyjaciela,
- b/ możliwości organizowania obrony przeciwpancernej przez własne oddziały,

- c/ wyboru wycinków dogodnych do organizowania obrony biernej,
 - d/ wyboru wycinków, w których musi być organizowana obrona czynna.
- 2/ Sposób organizacji i przeprowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia kolumny w marszu od szybkobieżnej broni pancernej nieprzyjaciela, wybór drogi marszu, rozmieszczenie ciężkiego sprzętu piechoty i artylerji w kolumnie.
- 3/ Wybór miejsca postoju i przysposobienie go do obrony przeciwpancernej.
- 4/ Organizacja obrony przeciwpancernej w natarciu, zabezpieczenie skrzydeł, ugrupowanie i przydział środków czynnej obrony przeciwpancernej, wykorzystanie terenu, wybór pasa natarcia i przedmiotów natarcia, ułatwiających obronę przeciwpancerną, tudzież sposób organizacji obrony przeciwpan-

cernej, przez jednostki odwodowe.

5/ Organizacja obrony przeciwpancernej

w obronie ruchowej i stałej :

- wybór pozycji obronnej,
- formułowanie i sporządzanie wniosków co do podziału jednostek piechoty, sprzętu ciężkiego, ugrupowania i planu ognia z punktu widzenia zwalczania broni pancernej,
- zaprojektowanie przeszkód sztucznych,
- ułożenie planu obrony przeciwpancernej na szczeblu pułku piechoty i bataljonu piechoty,
- przeprowadzenie obrony przez czołowe rzuty piechoty, odwody, działa wydzielone -

- ne i artylerję dywizyjną, przy podkreśla-
niu ważności ognia artylerji piechoty na-
wprost, organizacji ogni i łączności arty-
lerji z piechotą,
- współdziałanie artylerji dywizyjnej, lot-
nictwa i własnej broni pancernej w zada-
niach obrony.
- 6/ Sposób przeprowadzenia obrony przeciwpan-
cernej w odwrocie i w pościgu.

25. Ćwiczenia w terenie.

Ćwiczenia w terenie mają na celu przyz-
wyczajenie dowódców do pracy w terenie oraz
wykorzystanie tych danych, które mogą być sto-
sowane przy zwalczaniu broni pancernych, a
których mapa nie podaje.

Ćwiczenia te mogą być przeprowadzone
jako: a/ szkieletowe,
b/ z oddziałami.

Przy ćwiczeniach z oddziałami przeciwnik może być przyjęty, pozorowany i rzeczywisty. W braku broni pancernych pożądanę jest pozorowanie broni pancernej przy pomocy samochodów i motocykli /z przyczepkami/.

W ćwiczeniach w terenie można przerabiać wszystkie tematy powyżej podane /ćwiczenia na mapie/, ze szczególnem uwzględnieniem pobierania przez dowódcę decyzji w różnych okolicznościach oraz wykonywania obrony przez oddziały.

Ze względu na możliwość zaskoczenia własnych oddziałów przez broń pancerną nieprzyjaciela należy w ćwiczeniach w terenie z oddziałami uwzględniać często wypadki zaskoczenia przez broń pancerną. Zmusi to dowódców do przestrzegania zasad obrony przeciwpancernej w każdym działaniu.

B. Wyszukolenie kontyngensu.

26. Ogólne zasady wyszkolenia.

W wyszkoleniu kontyngensu należy dążyć do wyrobienia świadomości, że materialne skutki ognia broni pancernej są mniejsze od jej działania moralnego, że dobra piechota, umiejająca celowo użyć własnych środków, może podjąć skuteczną walkę z bronią pancerną.

Z zasadami obrony przeciwpancernej należy zaznajamiać kontyngens stopniowo, począwszy od pierwszego okresu wyszkolenia.

Przy wykorzystaniu terenu podkreślać, jakie przeszkody naturalne zapewniają piechurowi bezpieczeństwo przed bronią pancerną.

Przy nauce okopywania się wskazywać, jakie najprostsze przeszkody sztuczne, skuteczne przeciw czołgom zwiadowczym i lekkim może wykonać piechota własnymi siłami,

Przy wyszkoleniu strzeleckim zaznaczyć z amunicją przeciwpancerną /"P"/ i prowadzenie ognia do czołgów z uwzględnieniem punktów czołga, /obsługa, zbiornik benzyny/.

W strzelaniach szkolnych uwzględniać strzelania do szczelin, a w strzelaniach bojowych - strzelania do czołgów, zwłaszcza do szczelin i płaszczyzn nachylonych prostopadle do kierunku strzału. Szkolić ocenianie odległości oraz umiejętność odpowiedniego doboru punktu celowania /wyprzedzenia/.

Dążyć do podniesienia strzelectwa i wyszkolenia jak największej ilości strzelców wyborowych.

W wyszkoleniu obsługi karabinów maszynowych dążyć do jak najlepszego wyszkolenia celowniczych.

Działonowych w plutonach artylerji piechoty /a w przyszłości przy działkach piecho-

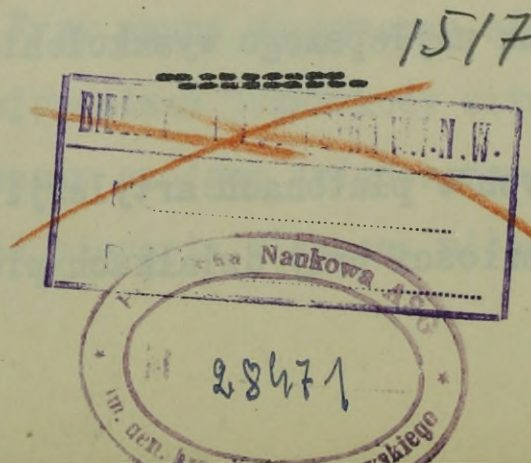
ty/ szkolić:

- w określaniu odległości do przedmiotów terenowych do 1500 m,
- w samodzielnym wykonaniu ognia do celów ruchomych poniżej 1500 m.

Całą obsługę - w szybkim zajmowaniu stanowiska, zmianie stanowisk, dostosowaniu ich do zadań obrony przeciwpancernej oraz sprawnym obsługiwaniu działonu.

Duży nacisk położyć na szkolenie obserwatorów, ich pracę w terenie i sposób przekazywania wiadomości.

Wprowadzić ćwiczenia w celowaniu do tarcz, przedstawiających czołgi w pomniejszeniu i na zmniejszonych odległościach.

BIBLIOTEKA

ASG

NAUKOWA

86245